

DEL II: KUNNSKAPSGRUNNLAG – KULTURMINNER I DYRØY KOMMUNE

KATEGORI 1: Kulturmiljøer med formelt vern

Automatiske fredede kulturminner, jf. KML § 4

Fredet av Riksantikvaren og Sametinget. Riksantikvarens database Askeladden og nettstedet www.kulturminnesok.no

	Kulturminne/ Kulturmiljø	Beskrivelse		Kulturminne/ Kulturmiljø	Beskrivelse
1	Stabbur på Sandvik	Bosetnings-aktivitetsområde. Samisk. Etter 1843	25	Hamn	Gravminne. Jernalder
2	Arnoldstua, Sandnes nordre	Bosetnings-aktivitetsområde. Samisk. 1880-årene.	26	Faksfjord	Bosetnings-aktivitetsområde. Middelalder
3	Steinbråt	Bosetnings-aktivitetsområde. Samisk.	27	Finnland	Bosetnings-aktivitetsområde. Yngre steinalder
4	Maren-Anne sletta	Bosetnings-aktivitetsområde. Steinalder.	28	Finnland	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetuft. Samisk. Førreformatorisk
5	Åkerbakken	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter, samisk. Før-reformatorisk.	29	Gamhågen	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter. Samisk. Førreformatorisk.
6	Gammelheimen	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter. Samisk. Før-reformatorisk	30	Dyrøyklauva	Gravminne. Jernalder
7	Gammelgården	Bosetnings-aktivitetsområde. Middelalder	31	Dyrøyklauva	Gravminne. Jernalder
8	Gårdsgrunnen	Bosetnings-aktivitetsområde. Middelalder	32	Rundhågen	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter. Samisk. Førreformatorisk
9	Kirkeskarmyra	Bosetnings-aktivitetsområde. Steinalder	33	Kastnes	Bosetnings-aktivitetsområde. Middelalder
10	Hamn kirkested	Kirkested. Middelalder	34	Djupvik Nordre	Gravminne. Jernalder
11	Forså Øvre	Gravminne. Jernalder	35	Djupvik Nordre	Bosetnings-aktivitetsområde. Jernalder

12	Kastnes	Gravfelt. Jernalder	36	Lille Vinje	Gravfelt. Flere dateringer
13	Kastneshamn	Bosetnings-aktivitetsområde. Steinalder	37	Vinje Lille	Gravfelt. Jernalder
14	Funnsted	Beltespenne. Yngre jernalder	38	D/S Sirius	Skipsfunn. Eldre enn 100 år
15	Lappeteltan (1)	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter. Samisk. Etterreformatorisk tid	39	Parsell Sandvika-Finnlandsmoen, FV212	Bosetnings-aktivitetsområde. Etterreformatorisk tid.
16	Kastnes	Gravminne. Jernalder	40	Brøstad	Gravfelt. Frere dateringer. Ulike vernestatus
17	Miklebostad	Gravfelt. Jernalder	41	Espenes	Bosetnings-aktivitetsområde. Middelalder
18	Kimahågen	Bosetnings-aktivitetsområde. Førreformatorisk tid.	42	Finnfjell søndre av Finnfjell nordre	Bosetnings-aktivitetsområde. Førreformatorisk tid
19	Lappeteltan (2)	Bosetnings-aktivitetsområde. Gammetufter. Samisk. Førreformatorisk tid	43	Skogshamn	Bosetnings-aktivitetsområde. Etterreformatorisk tid
20	Steinvoll	Gravminne. Jernalder	44	Tofta	Bosetnings-aktivitetsområde. Førreformatorisk tid
21	Kastnes	Gravfelt. Jernalder	45	Forstrand	Funnsted. Yngre steinalder
22	Kastneshamn	Gravminne. Jernalder	46	Espenes	Bosetnings-aktivitetsområde. Etterreformatorisk
23	Kastnes	Bosetnings-aktivitetsområde. Steinalder	47	Finlandsneset	Bosetnings-aktivitetsområde. Steinalder
24	Holm	Båtstø-anlegg. Førreformatorisk tid			

I tillegg viser oversikt over samiske kulturminner fra NIKU en lokalitet, kalt Klauvhamna, mellom Klauvhamna og Oldervika, som skal bestå av fangstgroper og offerring. Lokaliteten er ikke markert Askeladden/www.kulturminnesok.no.

Hensynssone kulturmiljø i arealplan

I arealplan for Dyrøy kommune (Kommuneplan for Dyrøy kommune - Arealdel 2019 – 2029), er 6 områder gitt hensynssone kulturmiljø; 2 på fastlandssida og 4 på Dyrøya.

	Kulturminne/ Kulturmiljø	Lokalisering	Gnr/Brn Bygningsnr.	Beskrivelse	Datering	Vernestatus
--	-----------------------------	--------------	------------------------	-------------	----------	-------------

1	Kulturmiljø Kastneshamn			Kastneshamn gamle handelssted og fornminnene som ligger i området		Arealplan – Kastneshamn
	Kastneshamn handelssted	Kastnesveien 768 Kastnesveien 772 Kastnesveien 777	DYRØY 5420-17/22 191562704 191562712 191562720 DYRØY 5420-17/24 191562631 191562658	Gammelt handelssted med hus, butikk og brygge. Huset bygd i 1858. Også stabbur og skjå er registrert i SEFRAK-reg. Helhetlig miljø, men det har vært gjort en renovering av butikken som har minsket dens antikvariske verdi.	Midten av 1800-tallet	SEFRAK-reg.
	Båtverksted, smie,		DYRØY 5420-17/11 191562739 191562755	Båtverksted og smie, samt rest av gammelt vinsjhus med en stor vinsj som ble brukt til å dra båtene på slippen. Rest av slippen er synlig.	1930-tallet	Ingen reg.
	Fortøyningspåle			Fortøyningspåle. Brukt til å fortøye båter. Kastneshamn var et viktig trafikkknutepunkt med handelssted, dampskipsanløp, poststed.	Slutt 1800-tal til tidlig 1900-tall	Ingen reg,
2	Kulturmiljø Kastnes			Området for Kastnes bygdetun med gravhauger som ligger i nærheten er satt av med hensynssone.		Arealplan – Kulturmiljø Kastnes bygdetun
	Kastnes Bygdetun	Kastnesveien	DYRØY 5420-18/9	Et tun byd opp av bygninger fra nærmiljøet. Våningshus, fjøs, jaktbu. Bekkekvern (står annet sted). Forvaltes av Midt-Troms Museum. Kulturløypa med steingjerde og sommerfjøs. Ligger på område med automatisk fredede kulturminner (graver fra vikingtid)		SEFRAK-reg
3	Kulturmiljø Holm			Hensynssone rundt kirkestedet på Holm med kirke, gravsteder, kommunens første kommunehus og båtstø.		Arealplan – Kulturmiljø Holm

	Kirka på Holm	Dyrøyveien 860	Dyrøy5420-31/8 Bygningsnr: 191564014 Med tilbygg 191564014-1	Kirkebygg fra 1880. Kirka skal være den tredje på Dyrøya, og kommunens største trebygning. Hvitmalt langkirke. Påbygg rundt tårnfoten for toalett og dåpsrom. Kirka er i daglig bruk og viktig for innbyggerne. Kulturmiljø med gammel kirketuft 1777, kirkegård og nausttuft. På samme eiendom ligger det gamle Herredshuset og minnebauta for omkomne på havet.		SEFRAK-reg.
	Herredshuset	Dyrøyveien 860	DYRØY5240 - 31/8. Bygningsnr. 191564006	Herredshuset. Det gamle kommunehuset. Eldste del fra 1860. Prestebolig med påbygd herredstyresal. Den eldste delen ble bygd for at presten på Tranøya skulle ha en bolig når han hadde konfirmasjon på Holm. Da Dyrøy ble en kommune i 1886 ble det bygd på en sal til herredstyremøter. Bygget har vært brukt til konfirmasjonsskole, framhaldsskole og sløydundervisning. Brukes i dag til museal virksomhet, åpent ved forespørsel	1860	SEFRAK-reg.
	Minnebauta	Dyrøyveien 860	DYRØY5240 - 31/8.	Minnebauta satt opp etter båtforliset til «Brodd» i 1950 der 5 mann fra Dyrøy omkom. Det ble samtidig laget en minneprotokoll som ligger i kirka der navn på omkomne etter flere forlis er skrevet opp. Vi kan nevne «Stortind» i 1955 med 2 omkomne og «Peder Vinje» i 1961 med 14 omkomne.	1950	Ingen reg.
4	Kulturmiljø Lille Vinje			Hensynssone rundt fornminner og gammel skolestue på Lille Vinje. Helhetlig fiskarbondemiljø i ei vakker grend med gammel historie, steinaldertuffer, vikinggrav/funn, klebersteinsbrudd som var brukt på Trondeneskirka og ei rullesteinsfjære med groper.		Arealplan – Kulturmiljø Lille Vinje

	Gårdsbebyggelse	Flere adresser	Flere gårds- og bruksnr.	Her kan vi studere hele arkitekturhistorien fra tokammerstua fra sist på 1700-tallet, via nordlandshuset og sveitserhuset til funkis. De bratte liene ble slått med ljå før gresset ble transportert ned og hesja på flatene.	Fra sist på 1700-tallet	SEFRAK
	Lille Vinje skole	Vinjeveien 432	DYRØY5420-41/5 Bygningsnr. 191560019 191580001	Skolestua er fra 1897 og er et resultat av skolereformen fra 1889 da det ble bestemt at undervisningen skulle foregå i egne skolebygg, Det ble da satt opp seks like, små skolestuer i kommunen hvor den i Likkje Venja svært autentisk. Lafta med steintak. 1 ½ etg. med gang, lærerrom og skolestue i første etasje. Har også brønn og uthus med utedo. Bygget er i dag kommunalt museum og åpent ved forespørsel.	Fra 1897	SEFRAK-reg. Ligger rett ved gravfelt som er fredet
5	Kulturmiljø Berg			Gamle gårdsbygningene og kulturlandskapet på Berg, Spesiell bygd med bratte, gresskledde berg og lier hvor filmatiseringa av Arvid Hansens bok «Søsken på Guds jord» fant sted. Filmen ble lansert i 1983.		Arealplan – Kulturmiljø Berg
	Gårdsbebyggelse	Flere adresser	Flere gårds- og bruksnr	Kulturmiljøet består av fire småbruk fra slutten 1800-tallet fram mot 1960, som nå er under restaurering. Veien er bygd for hånd og slynger seg mellom havet og steile klipper. Det holdes årlige sommerkonserter, hvor liene fungerer som naturlige amfi.		SEFRAK
6	Hagenes fort			Fornminner og krigsminner på Hagenes. Et av kystfortene i Hitlers «Festung Norwegen». Det er graver fra vikingtid og tufter fra steinalderen på området, som er automatisk fredet		Arealplan – Kulturmiljø Hagenes
	Kystfort	HAGENES, 25/7	DYRØY 5420-25/7	Består av kommandobunkers, skytestillinger, kanonstillinger, ammunisjonslager, flukttunell + ruiner og tufter etter soldatbrakkas, russegamme og andre hus..	1941 – 45.	

Sone for båndlegging jf. PBL § 11-8 d)

	Kulturminne/ Kulturmiljø	Lokalisering	Gnr/Brn	Beskrivelse	Datering	Vernestatus
1	Finnefjell	Kimahågen.	DYRØY 5420-46/11	Område med flere gammetufter. Datering uviss. Gitt vern som samisk		Arealplan – sone for båndlegging PBL § 11-8 d. Automatisk fredet

KATEGORI 2 – Kulturminner med behov for vern.

Forslag til kulturmiljø med formelt vern

Planen foreslår at kulturminner i denne kategorien skal vernes gjennom bruk av hensynssone i framtidig arealplan. I vårt forslag er det tre nye kulturmiljøer vi foreslår vernet, Kulturmiljø Langhamn, kulturmiljø knyttet til Knut Lunde og kulturmiljø Heimly arbeiderbruk. I tillegg foreslår vi to enkelt kulturminner, Lensmannshuset og åtringsnaustet i Vinje. Vi anbefaler også om at dagens hensynssone for kulturmiljøene Kastnes bygdetun og Kastneshamn utvides.

	Kulturminne/ Kulturmiljø	Lokalisering	Gnr/Brn	Beskrivelse	Datering	Vernestatus
	Kulturmiljø LANGHAMN					
1	Butikken i Langhamn.	Ringnesveien 34	5420-34/46 Bygningsnr. 191566416	Butikk og enebolig. Handelssted siden 1866. Nåværende bygg fra 1909. Oppført av Albert Espejord. Var i drift til 1999. På eiendommen står også et rekepelleri og fiskerimottaksbygg som var i	1909	SEFRAK-reg. (som enebolig)

				drift på 70-tallet. Langhamn var det gamle kommunesenteret m/bank, post, dampskibsanløp, doktor og flere lensmannsgårder. Til miljøet er det også viktig samferdselshistorier med stabbesteiner og bensinpumpe.		
2	TH-gården i Langhamn.	Dyrøyveien 523	5420-34/ Bygningsnr. 191566211 191566238 1915662541	Sveitservilla oppført i 1904 av handelsmann P. Sverdrup etter at det gamle nordlandshuset brant i 1903. Mye utskjæringer, ble på 80-tallet kåret til Nord-Norges vakreste hus av abonnementene til avisen Nordlys. Gårdstunet inneholder også to gamle uthus som framstår som eldre enn våningshuset. En av bygningen har vært bårstue.	1904	Hele tunet SEFRAK-reg.
3	Lensmannskontor og hage i Langhamn.	Dyrøyveien 515	5420-34/2 Bygningsnr. 191566181	Lensmann Dahl anla hagen i 1900 med 125 ulike sorter av trær, stauder, ettårige blomster og grønnsakshage, liketil cannabisplanter og gullfiskdam. I dag er det ikke så mye igjen, men noen spor er det; ei eik, blodbøk, sembrafuru og morelltre. I hagen ligger også det gamle lensmannskontorbygget fra ca samme tid, elementer av jugendstil. Fjøs og stabbur, uthus har også SEFRAK-reg, men våningshus og andre bygninger har kommet til i nyere tid.	1900	4 av 7 bygninger på tunet er SEFRAK-reg.
4	Stabbesteinene Langhavn	Dyrøyveien 523? Langs Ringnesveien, rett innenfor krysset til Dyrøyveien	DYRØY 5420-34/1	Steiner langs veien. Brukt for å markere vei, og for å unngå at trafikanter havnet i havet. Sjeldent.	Ukjent, mulig tidlig 1900-tall	Ingen reg.
	Kulturmiljø knyttet til Knut Lunde			<i>Knut Lunde (1867-1937) levde og virket som helbreder på Dyrøy i Troms i en periode over mer enn 40 år. Det kom folk fra hele Norge dit. Sametinget har konkludert at det ikke er grunnlag for automatisk fredning som samisk kulturminne</i>		

5	Knut Lunde-gården	Skøvassveien 42	DYRØY 5420-5/6 191572955 191572998 191573005 191572971	Gården inneholder våningshus, fjøs, garasje og sjå. Dagens våningshus, nystua, er fra 1918. Huset ble flyttet dit fra Salangsverket. Det er bygd i reisverk med fine detaljer i sveitserstil. Fjøs er fra 1913, det antas sjåen er fra samme tid. Garasje er ny.	Tidlig 1900-tall	SEFRAK-reg. (Ikke garasje)
6	Kontor Knut Lunde	Skøvassveien 40	DYRØY 5420-5/16 191572963	Ved siden av står det første våningshuset til Knut Lunde. Ble etter at nystua ble bygd i 1918 brukt som kontor for helbrederen.	1905	SEFRAK-reg.
	Kulturmiljø Heimly arbeiderbruk			<i>Godt bevart eksempel på bureisningsbruk i Dyrøy.</i>		
7	Heimly arbeiderbruk	Bjørkebakkveien 360	DYRØY 5420-9/72 191573587 191573579 191573595	Utskilt fra hovedbruket i 1917. Gården består av våningshus, fjøs og skjå, og er et typisk bureisningsbruk fra 20-tallet. Våningshus er bygd i plank (lafta) med saltak. Fjøs i plank og reisverk. Inneholder en stor bygdesamling med gjenstander fra kommunen. Forvaltes av Midt-Troms Museum	1920-tallet	SEFRAK-reg (våningshus)
	Utvida vernesone kulturmiljø KASTNESHAMN			<i>Vernesonen dekker i dag området rundt det gamle havneområdet, men vi foreslår å utvide området til å inkludere den gamle kirkegården.</i>		
8	Kastneshamn gamle kirkegård	Faksfjordveien 24	DYRØY 5420-17/9	Kirkegården er liten og idyllisk, og innehar gravminner fra 1890 til tidlig 2000-tallet. Kirkegården ble vedtatt nedlagt i 1997, og er ikke lenger i bruk.	1890 til 2000-tallet	Ingen reg
	Utvida vernesone kulturmiljø KASTNES BYGDETUN			<i>Verneområdet Kastnes bygdetun er i dag kun området med bygdetunet og fornminner. Vi ønsker at området utvides til å dekke bekkverkene, restene av den gamle fogdegården og den gamle skolestua.</i>		

9	Bekkekverna	Faksfjordveien 135	DYRØY 5420-18/1	Kverna er en del av Kastnes Bygdetun men ligger noen hundre meter unna i luftlinje, Kastneselva. Opprinnelig plassering var lengre opp i elva, i utmarka. Kverna havnet i forfall og ble restaurert på 1980-tallet. Kverna består kvernhus med kvernkall med vassrenne. Dette er den eneste bevarte kverna i Dyrøy		Ingen reg.
10	Haugen gård – den gamle fogdegården	Faksfjordveien 135	DYRØY 5420-18/3 191563093 191563085 191563107 191579712 191579720	Huset er rester etter den gamle fogdegården på Kastnes. Bygningen er beskrevet i en takstforretning fra 1757. Etter en brann i 1783 ble gården solgt og deler av bygningen ble flyttet til dagens plassering på Haugen. Fogdesete ble flyttet til Ervik i Harstad, I dag er bygningen brukt som sommerhus. Tunet inneholder også en fjøs og et uthus. På gården ligger også Troms første samvirkelag i 1905. Flere nyere bygninger har kommet til på gården. Ligger ved et automatisk fredet gravfelt fra vikingtid.	1783-	SEFRAK-reg. 5 av 10 bygninger er registrert.
11	Skole	Faksfjordveien 136	DYRØY 5420 – 18/22 191563123	Tømret bygning, opprinnelig skolestue fra 1892. Påbygd og renovert. Brukes i dag som bedehus	1892	SEFRAK-reg
	Enkeltbygning av høy kulturhistorisk verdi					
12	Lensmannsgården	Dyrøyveien 548	5420-34/52 Bygningsnr: 191566483	Sannsynligvis det eldste stående huset i Dyrøy kommune. Tidligere lensmannsgård i ca 40 år. Bygd kort tid etter 1756 ifølge Bygdeboka. Lafta 2-etasjes hus med steintak. Arrest og tingsal i 2. etasje. Fremstår som veldig autentisk. Har et påbygg i ene kortveggen fra senere på 1800-tallet. Er en del av et større gårdsmiljø med nyere	Etter 1756	SEFRAK-reg. Ligger på den gamle gårdshaugen. Bua er også SEFRAK-reg

				våningshus og fjøs (1950-60-tallet). Eldre bu fra 1800-tallet		
13	Åttringsnaust på Vinje	VINJE, 42/3 (Ligger på tomte DYRØY 5420-42/8)	DYRØY 5420-42/3 819156	Skjelterbygd åttringsnaust. I 1828 ble det flytta fra Kastnes til Vinje (til Jens Helgesen – ifølge skifteoppgjør etter Ingebjørg Bangsund	Før 1828	Ingen reg.

KATEGORI 3: Kulturmiljøer uten formelt vern

Kulturminner med lokal verdi

Ikke i prioritert rekkefølge

	Kulturminne/ Kulturmiljø	Lokalisering	Gnr/Brn	Beskrivelse	Datering	Vernestatus
1	Gammelbrygga på Bergan	Brøstadveien 307	DYRØY 5420-11/190 191572033 + kaianlegg	Gammelbrygga er det som er bevart fra den eldste bebyggelsen på handelsstedet i Bergan. 1930-tallet	1930-tall	Ingen reg.
2	Olav Nordvoll-stua	BRØSTADBOTTEN, 11/78	DYRØY 5420-11/78 191575520	Gammel tømret stue som opprinnelig har stått i Skogshamn fra midten på 1800-tallet. Muligens vært bygd som pakkhus, også vært brukt som saltbu under sildetida. Flytta til Brøstad som bolig. Står også et uthus på gården.	Midt 1800-tall	SEFRAK-reg
3	Smie Dyrøyhamn	Mikkelbostadv eien 38	DYRØY 5420-26/1 <Smie ikke reg.>	Lite, frittstående lafta bygg med torvtak. Intakt med innhold (ambolt, smiutstyr). En av få komplette smier som står igjen i Dyrøy	1800-tallet	Ikke reg. (Våningshus er SEFRAK-reg)

4	Posthus Dyrøyhamn	Dyrøyveien 1303 191560582	DYRØY 5420- 26/6	Posthuset ble bygget da stedet fikk eget poståpneri i 1905. Muligens det eneste frittstående posthuset med så høy alder. Bygget har 2 rom. I post-delen er skranke og hyller bevart. Nedlagt i 1968.	1905	SEFRAK-reg
5	Pullert Likberget Dyrøyhamn	Dyrøyveien 1313	DYRØY 5420- 26/5	Pullert/fortøyningspåle som eneste fysiske tegn på at dette var svaberget hvor man tok i land likkistene for så å frakte dem opp til kirka og kirkegården i Dyrøyhamn. Kirka ble sannsynligvis bygd på slutten av 1400-tallet og ble revet i 1776, tufta er delvis synlig i terrenget og har automatisk fredning.	Ukjent	
6	Hamnøra, Dyrøyhamn	Dyrøyveien 1313	DYRØY 5420- 26/5 191560507 191560566 191579666	Gård fra 1860 som ligger innenfor sjølve hamneområdet. Våningshus, skjå og naust er SEFRAK-reg. Ikke fjøs og et lager. Lite er endra (påbygd vinterhage i våningshuset). Eierne drev dampskipanløpet, posthuset og anla Dyrøy meieriforening (Smørlag). Grav fra jernalderen.	1860	SEFRAK-reg.
7	«Thorstensens- gården»	Finnlandsveien 101	DYRØY 5420- 2/5 191569954 191569962 191569776	Våningshus og fjøs fra slutten av 1800-tall, naust + bautastein. Bautastein funnet på gården, gravd opp og satt opp på nåværende plassering på slutten av 1900-tallet.	Slutt 1800	Ingen registrering. Bautasteinen har heller ikke et vern/fredning
8	Killi-gården	Finnlandsveien 73	DYRØY 5420- 3/1 191569792 (reg) 191570057 191570065 191570073	Gård med flere bygninger, der flere av uthusene kan være verneverdig. Fjøs, smie, uthus og naust. Smia har ikke bygningsnummer. Naustet er SEFRAK-reg. Ligger som en del av et naustmiljø med naust tilhørende Finnlandsveien 93, 97, 101 og 115.	Naust fra 1800-tallet. Resten er nyere	SEFRAK-REG (Naust)
9	Fjøshuset til Ove Gamst	Finnefjellveien 211	DYRØY 5420- 4/4 191575156	Fjøset inneholder en boligdel som fortsatt er i bruk. Fjøshuset ble opprinnelig bygd i 1916. Ødelagt av snøen i 1997. Gjenoppbygd i perioden 2000-2004.	1916	SEFRAK-reg.
10	Bombekrater	Sandvik, Brøstadbotn	DYRØY 5420 - 8/1	I mai 1940 slapp et tysk fly flere bomber over Sørøstenden av Skøvatnet, Sørneset. To av kratrene vises ennå.	1940	

11	Stabbur Lia	LIA, 27/3	DYRØY 5420-27/3 191561759	Lafta tømmerbygg m. klokketårn og grue. Ei 3-års gammel jente ramla ned i gryta her med kokende vann og døde.	1700-tallet	SEFRAK-reg
12	Heitmanngården, Lia.	Dyrøyveien 1162	5420-27/25 Bygningsnr: 191561708 191561716 191561724 191561732	Gård bestående av våningshus, fjøs og 2 uthus. Alle er SEFRAK-reg. Gården skal også bestå av naust uten registrering. Gården er fra 1860. Er et av få autentiske gårder som er bevart. Våningshus er laftet med tømmermannskledning. Opprinnelige 4-kantede skifertak er byttet med blikktak. Jekteskipper Mikkel Brox bodde her. Stabbur og fjøs fra ca 1900. Fjøs er i dårlig stand	1860	SEFRAK-reg. Et naust (nr. 191561694) er uten registrering
13	Sølvfest-gården	Dyrøyveien 1234	DYRØY 5420-27/24 191560361 191560388	Vakkert våningshus i sveitserstil med uendra fasade. Fjøs i stein med reisverkslåve fra ca samme tid. Artig lysthus (brønns hus?). Brygga er dessverre tatt av stormen. Opprinnelig eier var fiskeskipper.	Ca 1900	SEFRAK-reg
14	Husmannsstue Uteng	Dyrøyveien 623	DYRØY 5420-33/9 191566793	En av få husmannsstuer som står i dag. Litt påbygd, men fremstår som uendret. Laftet plankhus med bordtak.	1800-tallet	Ingen reg.
15	Stabbur Mikkelbostad	Mikkelbostadv eien 241	DYRØY 5420-25/9 191562046	Skal være fra 1700-tallet. Eneste bygget som overlevde gårdsbrannen på gårdshaugen Mikkelbostad i 1920.	1700-tallet	SEFRAK-reg
16	Naust med tak av nordlandsbåt		DYRØY 5420-14/35 Ingen byg.nr	Naust med tak av båt. Båten rak i land på 1950-tallet, men er eldre. Troms og Finnmark fylkeskommune har vært på befarig, båttypen er ikke identifisert.		Ikke reg.
17	Rognså – gårdstun	Kastnesveien 354	DYRØY 5420-16/15	Hus og fjøs i jugendstil, fra 30-tallet. Fjøset er en enhetslåve med møkkakjeller, og har mansardtak. Våningshus er laftet med stående panel. Saltak med opplett	1930-tallet	Ikke reg.

18	Hindhuset – «Magdalena- huset»	Kastnesveien 414	DYRØY 5420- 16/18 191565371	Gård der våningshuset er fra 1908. Sveitserstil, brystningspanel, utskjæringer i røst. «Et smykkeskin». Resten av gården er i dårlig stand.	1908	Ikke reg.
19	«Hansine-stua»	Heimveien 157, Øvre-Espenes	Dyrøy 5420-46/10 Ingen nr.	Lita to-roms stue fra 1800-tallet som opprinnelig sto på Skjærnes. Flyttet til Øvre Espenes. Hansine Johnsen kom som hushjelp og ble «bestemor» til en skokk av unger på Heimen. Plankhus med blikktak. Godt bevart interiør.	1800-tall	Ingen reg.
20	Jørgen Strøm- fjøset	Hals	DYRØY 5420- 30/2 191564138	Fjøs der husdyrdelen er lafta. Resten av fjøset er i reisverk. Skifersteinstak. Fjøsdelene har intakt grue.	Sist på 1800- tallet	SEFRAK-reg
21	Faye Kristoffersens betongfabrikk	Brøstadveien 105	DYRØY 5420- 11/63 191576063	Industribygg delvis bygd av egenproduserte betongblokker. Det har vært lite industri i Dyrøy, men betongfabrikken er et eksempel på industri fra siste halvdel av 1900-tallet. Fabrikken støypte kumlokk, veikantsteiner, betongblokker og leverte ferdigbetong til hele regionen, inntil konkurransen ble så hard at de la inn årene. Bygget har i ettertid vært brukt som båtbyggervirksomhet, og i dag brukes det til lager.	1960-tallet.	Ingen reg.
22	Revefarm på Forså (+ smie)	Dyrøyveien 1045	DYRØY 5420- 29/1 191564308 (smie) Revefarm har ikke byg.nr	Dyrøy har en lang og stolt pelsdyrhistorie. Annenhver gård hadde sølvrev på 30-tallet som bidro godt økonomisk. Den første platinareven, en mutasjon, fant sted i Dyrøy i 1933, derfor viser kommunevåpenet i Dyrøy en platinarev. Revefarmen på Forså en typisk revefarm, såkalt «skyggehus» fra denne perioden. Det vil si at huset skulle gi skygge til dyrene. Bygningen er rektangulært med blikktak og takkonstruksjon stav og sperre i tre. Langs begge lengderetningene er det nettbur med foringsgang i tre i midten. Til gården er også en smie som er SEFRAK-registrert.	1930-tallet	SEFRAK-reg Smie (samt våningshus med tilbygg og fjøs). Revefarm er ikke reg.

23	Kvartsbrudd Dalvik	Dyrøyveien 352	DYRØY 5420- 35/30 Og DYRØY 5420- 35/12	Kvartsbrudd hvor det ble fraktet ut kvarts til smelteverket i Finnfjordbotn. Startet i 1964 og var i bruk i en tiårs-perioden til det ble funnet kvarts av bedre kvalitet i Talvik. Synlig fremdeles er bruddet, servicehuset, tunnelen under vei (hvor stein ble frakta) og resten av transportlinja ned til utskipningskaia. I dag er det campingplass på stedet.	1960-tallet	Ingen reg
24	Skogshamngården , Skogshamn	Skogshamnveien 189	DYRØY 5420- 37/1 191564936	Skogshamn er ei bygd hvor det har vært handel, gjestgiveri og dampskipanløp til 1883. Her bodde Mikkel Hansen, storbonden, som var den første i Dyrøy til å dyrke potet. Han var bestefar til Ole Petter Hansen, Dyrøys eneste stortingsrepresentant- Har vært reperbane på gården. Det eldste våningshuset består av to deler. Den ene delen er to etasjer med empiredetaljer. Den andre delen er i forlengelse av huset, det har et litt mindre bygningsvolum og har rokokkvinduer. Huset er ubebodd.	Eldste del er sannsynlig fra slutt 1700-tall (1779). Nystua fra 1850-tallet	SEFRAK-reg. Eldste våningshus
25	Espenes bru- elveundergang	Espenes	Del av Fv211	Pent oppmurt steinbru, laget av steinblokker. Bygd av Konrad Østrem (født 1887).	1930-tallet	
26	Blindfinnheimen		DYRØY 5420- 9/2	Mulig samiske boplass. I dag er det kun tufter igjen. Etter svensksamen Ole Nilsen som ryddet plassen en gang mellom 1801 og 1805. Han døde i 1811, blind og fattig. Kona og de tre barna flyttet til den samiske bygda Kvalnes sørøst i kommunen, og dernest Fagerfjell i Lenvik. Det er fortellinger knyttet til Ole Nilsen, og dette gjenspeiles i de lokale stedsnavnene Blindfinnmoan og Blindfinnskaret. Flere runde tufter i området. Deler av området ble kjøpt av en haugiansk familie på 1830-tallet som senere dro til USA. Etter dem står det en solid		Ingen reg. Sametinget informeres.

				kjellermur. Han var lærer, og skal ha undervist i eget hjem.		
27	Finnlandsnes fort	Finnlandsveien 244 Finnlandsveien 231	5420-2/6 5420-2/10	Kystfort i Hitlers «Festung Norwegen». I bruk fra 1941-45. Består av kommandobunkers, skytestillinger, kanonstillinger, ammunisjonslager, flukttunell + ruiner og tufter etter soldatbrakke og andre hus. Leiren er fordelt over flere bruksnummer. Mye bebyggelse rundt.	1941-1945	Ingen reg.
28	Johansen-gården	Finnlandsveien 93	DYRØY 5420-3/5 191570006	Våningshus fra sist på 1800-tallet. Fjøsen er revet. På gården står det også nyere bygninger. Elen Nøis, kona til fangsmannen Hilmar Nøis kom fra denne gården. Overvintret med han en vinter på Svalbard. Hun ble senere institusjonalisert pga dårlig psykisk helse.	Sist fra 1800-tallet	Ingen reg.
29	Bogen på Finland	Finnlandsveien 29	DYRØY 5420-3/2 191570146 191570154 191570162	Helhetlig gård fra 1860-tallet. En møring kom hit og bygde huset og fjøset (og bua). Dette var store hus etter nord-norske standard. Fremstår som en helhetlig gård. Hovedhuset var opprinnelig i en etasje, flyttet og påbygd på 1880-tallet. Agronomen i bygda bodde her. Er nylig restaurert.	1860-tallet	Våningshus og uthus/anneks er SEFRAK-registrert
30	Elise Schulte	Ved Dyrøybrua		Det tyske dampskipet Elise Schulte gikk ned den 11. januar 1942 rett under broa i Dyrøysundet i Troms. Skipet var på vei fra Rotterdam til Kirkenes med en last av kull da det strandet, og skipet ble stående fast i flere timer før det forsvant i dypet. Mannskapet sendte melding om ulykken, og det ble sendt et bergingsskip fra tyskerne som ankom stedet nesten samtidig som skipet sank. Hele besetningen ble fraktet til land, og ingen kom til skade under ulykken. Elise Schulte ligger under broens østre del, og i skrivende stund har vraket	1942	Ikke reg.

				begynt å rase sammen. Vraket av Elise Schulte hviler på en dybde av fem til trettito meter. Ikke synlig fra land.		
31	Skrivergården på Klubbenes Søndre.	Dyrøyveien 605	5420-33/2 Bygningsnr: 191566769	Gård der skriveren bodde. Laftet tømmerbygning m/teglsteinstak med en stor sal i 2. etg. Bygningen har vært større, men oppleves fremdeles som autentisk. Huset sto opprinnelig på en av Bergsøyene utenfor Skaland og var kalt Skrivergården. Der bodde sannsynligvis handelsmann Christian Heitmann som tok huset med seg når han flyttet til Dyrøya for å overta konas heimgård på Lia. Senere ble huset flyttet dit det står i dag.	Ca 1790.	SEFRAK-reg.
32	Fredtun	Brøstadveien 12	DYRØY 5420-3/31	Enebolig bygget i 1959. Arkitekttegnet murhus hvor fasaden (og for så vidt det meste av interiøret) ikke har vært endret siden det ble bygd.	1959	Ingen reg.
33	Elvetun skole	Fossmoveien 1	DYRØY 5420-3/22	Barneskole hvor den tidligst delen har lærerrom med karnapp fra 1955. Denne fløya fremstår som uendret og har en klar verneverdi. Skolen har vært påbygd i flere omganger. Elvetun skole har vært en viktig kulturarena for kommunens innbyggere i alle år. Her har det vært avholdt kurs, konserter, ungdomsklubb, og i hallen spilte stedets volleyballag elitekamper på 1980- og 1990-tallet. Valgt som Tusenårssted i kommunen.	Eldste del 1955	Ingen reg.
34	Arvid Hanssen huset/ Nordavindshagen	Tverrveien 1	DYRØY 5420-3/94 21302538	Arkitekt Viggo Ditlevsen. Huset, med sin karakteristiske "skjeve" vegg og det svakt hellende taket, skal imitere fjølbåtmetaforen som Arvid Hanssen nyttet i diktet "Mijnns du". Bygningen inneholder både en kulturdel (folkebibliotek), en kunnskapsdel og en næringsdel.	2006	Ingen reg.

35	Minnesmerke, Kvalnes		DYRØY 5420-22/1	Kobberplate til minne om to personer som omkom i jordrasen der i 1959.	2009	Ingen reg.
36	Peder Vinje-minnesmerke	Stranda på Store-Vinje	På grensesteinen mellom 42/25 og 41/1	Minnestein over forliset av fiskebåten Peder Vinje i 1961 hvor 14 personer omkom. Forliset gjorde et dypt inntrykk på folk. Det var mye spekulasjoner rundt årsaken til forliset, en av hypotesene var at den var pårent av ubåt. Forliset satt en stopper for molobygginga, og videre fiskerihistorie for Dyrøy. Merket, en knekt pullert, ble satt opp ved 50-årsmarkeringen i 2011.	2011	
37	Båtbyggeriet etter Kaurin Jakobsen i Sørfjord	Faksfjordveien 724	DYRØY 5420-21/5 191565096	Båtbyggeri. Enetasjes bygning. Kaurin og Elias Olsen bygde over tusen dorryer, men også større båter som Breitind i år 1918, 50,2 fot. I dag sees verkstedet. Interiøret er intakt.		Ikke reg.
38	Pettersen-gården – den gamle Lensmannsgården	Betholmveien 92	DYRØY5420-46/6 191576489 191576470 191579917 191579925 191579933	Lensmannsgård. Helhetlig gårdsmiljø med våningshus, fjøs, 2 skjåer og et naust. Våningshus ble bygd 1850-tallet av Lensmann Hoel. Opprinnelig bygd i en og en halv etasje. Huset ble modernisert før 1920. Huset har da fått en etasje til, saltak med ark og andre sveitserstil elementer. Gården består i dag også av flere nyere hus. De eldste husene skal ha vært bygd mellom 1850 og 1870, de er SEFRAK-registrert.	Mellom 1850-1920	SEFRAK-reg
39	Skjerra ungdomshus	Kastnesveien 196	DYRØY 5420-15/10 191568834	Det mest autentiske ungdomshuset fra 1930-tallet i kommunen. Rektangulær bygning med valmet tak. Stående kledning. Innvendig er det i dag delvis snekkerverksted. Ble brukt som lasarett under krigen.	1930-årene.	Ikke reg.
40	Vangen-huset	Kaffeveien 120	Dyrøy 5420-46/53 191577884	Det første posthuset på Espenes. Huset påbygd i flere omganger. Den eldste, østlige, delen er i tømmer, fra 1874-1875. Den vestlige delen ble bygd i plank, inneholdt posthus fra 1945-1958/58, da	Etter 1874	SEFRAK-reg

				nyhuset sto ferdig. Huset har i dag to parallelle sidefløyer. Brukes i dag som fritidsbolig		
41	Telefonlinjer Sør fjorden/ Pollsfjorden		Pollsfjord - Sør fjord	Privatbygd telefonlinje. Bygd av Salangen Telefonselskab. Enkeltaktører gikk inn for å få den bygd. Tre telefonstolper står i dag, flere steinfundamenter er fremdeles synlig. Linja ble senere forlenget til Finnlandsnes, Espenes og til Dyrøya.	1896	
42	Ferdselsårer - gamle veifar og utmarksveier.			Ferdselsåre Betholmen - Finnlandsnes Ferdselsåre Mikkelbostad - Hagenes Ferdselsåre Vinje - Berg Ferdselsåre Skogshavn - Storelv Ferdselsåre Sør fjord - Kvalnes Ferdselsåre Brøstad - Sæter Ferdselsåre Brøstadbotn fotballbane - Finnefjell - Øvre Espenes		